

Arviointikertomus vuodelta 2020

Arviointikertomuksen johdanto

Puheenjohtaja Jyrki Kokko

Hyvät arviointikertomuksen lukijat

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida ovatko valtuuston talousarviossa asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet kunnassa sekä kuntakonsernissa ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunnan arviointityötä varten on oltava olemassa täsmälliset valtuuston päätökset ja näiden seurantatiedot. Arvioinnin kannalta keskeisiä asiakirjoja ovat talousarvio ja toimintasuunnitelma taloudellisine ja toiminnallisine tavoitteineen sekä niitä vastaavat tilinpäätös ja toimintakertomus.

Lautakunnan työskentelyssä on huomioitu lainsäädännön vähimmäisvaatimusten lisäksi toiminnan kehittämisenäkökulma, arvioitavuuden edellytyksien olemassaolo, tavoitteiden asettaminen ja seurantamenetelmät sekä toimeenpanojen laatu, tuloksellisuus ja vaikuttavuus. Arvioinnin työohjelmaa laadittaessa on kohdistettu ja ajoitettu kuulemiset huomioiden toimialojen merkittäviä ja ajankohtaisia muutoksia tai haasteita.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2020 on laadittu toimialojen kuulemisten, esitysmateriaalien, seurantaraporttien, tilinpäätösasiakirjojen ja muiden selvitysten perusteella. Arvioinnin pohjana ovat olleet myös tilintarkastajan selvitykset ja raportit sekä toimielinten kokouspöytäkirjat ja niiden liitteet.

Korona on tuonut omat haasteensa kuulemisten sekä kokousjärjestelyjen kanssa. Kuulemiset on pidetty Teamsin välityksellä. Arviointiraportin viimeistely tehtiin vanhaan malliin.

Tarkastuslautakunta ei tee tällä tilikaudella kaupunginhallitukselle varsinaisia selvityspyyntöjä.

Tarkastuslautakunnan havainnot ja kannanotot on esitetty arviointikertomuksessa. Tarkastuslautakunta esittää, että valtuusto pyytää kaupunginhallitusta, lautakuntia, johtokuntia ja kaupungin johtoa kiinnittämään huomiota arviointikertomuksessa esitettyihin havaintoihin ja kannanottoihin.

Jyrki Kokko
tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Sisällysluettelo

Arviointikertomuksen johdanto	1
Puheenjohtaja Jyrki Kokko	1
1. Tarkastuslautakunta ja tilintarkastus	3
1.1. Tarkastuslautakunnan tehtävä ja kokoonpano	3
1.2. Tarkastuslautakunnan toiminta	4
1.2.1. Kuulemiset	4
1.2.2. Sidonnaisuusrekisteri	5
1.3. Tilintarkastus	6
2. Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	6
3. Edellisten vuosien arviointikertomusten aiheuttamat toimenpiteet	6
4. Kaupunkistrategia	6
5. Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	7
5.1. Koko kaupunki	7
5.1.1. Tuloslaskelma	7
5.1.2. Rahoituslaskelma	8
5.1.3. Tase	8
5.1.4. Talousarvion toteutuminen	9
5.2. Toimialat	9
5.2.1. Yleishallinto	10
5.2.2. Sosiaali- ja terveystoimi	10
5.2.3. Sivistystoimi	11
5.2.4. Yhdyskuntatoimi	11
5.3. Liikelaikokset	12
5.3.1. Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut liikelaitos	12
5.3.2. Jämsän Vesi liikelaitos	12
6. Talouden tasapainotusohjelman ja toimenpiteiden toteutuminen	13
7. Investointien toteutuminen	13
8. Henkilöstö	14
9. Kuntakonserniin kuuluvat yhteisöt	15
10. Tarkastuslautakunnan havainnot ja kannanotot	16
11. Tarkastuslautakunnan esitys kaupunginvaltuustolle	16

1. Tarkastuslautakunta ja tilintarkastus

1.1. Tarkastuslautakunnan tehtävä ja kokoonpano

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta
- valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisenä pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista. Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Jämsän kaupungin hallintosäännön 82 §:n mukaan sen lisäksi, mitä kuntalain 121 §:ssä säädetään, tarkastuslautakunnan on:

- seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi
- huolehdittava, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa
- tehtävä aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla

Jämsän kaupunginvaltuusto asetti 5.6.2017 (53 §) tarkastuslautakunnan toimikaudekseen 1.6.2017 – 31.5.2021.

Lautakunnan kokoonpano:

Varsinainen jäsen

Jyrki Kokko, puheenjohtaja
Esa Niivee, varapuheenjohtaja
Helena Salminen
Pirjo Lindeman 18.3.2019 saakka
Pirjo Selenius 19.3.2019 alkaen
Lea Hiekkämäki
Jaakko Lajunen 9.11.2020 saakka
Lauri Viitanen 10.11.2020 alkaen
Erkki Mäntylä

Varajäsen

Ritva Korhonen
Eino Soikka
Pertti Takanen
Ella Myllymäki 18.3.2019 saakka
Merja Hiljanen 19.3.2019 alkaen
Yrjö Määttä
Erja Laaksonen
Erja Laaksonen
Kyösti Rahkonen

Tarkastuslautakunnan kokousasioiden esittelijänä on toiminut lautakunnan puheenjohtaja Jyrki Kokko ja kokousasioiden valmistelijana ja pöytäkirjanpitäjänä hallintopalvelujen toimistosihteerit Riitta Järvinen ja Merja Väisänen. Lautakunnan kokouksissa on tilintarkastajalla läsnäolo- ja puheoikeus.

Esteellisydet

Lautakunnan jäsenet ovat ilmoittaneet seuraavat esteellisydet:

Nimi	
Jyrki Kokko, puheenjohtaja	Ei esteellisyyksiä
Esa Niivee, varapuheenjohtaja	Ei esteellisyyksiä
Helena Salminen, jäsen	Ei esteellisyyksiä
Pirjo Lindeman	Jämsän kaupungin palveluksessa
Pirjo Selenius	Ei esteellisyyksiä
Lea Hiekkamäki, jäsen	Sosiaali- ja terveyslautakunta, varajäsen
Jaakko Lajunen, jäsen	Kiinteistö Oy Jämsän Hekohalli ja Kiinteistö Oy Jämsän Komposiittihalli, hallituksen jäsen
Erkki Mäntylä, jäsen	Nytkymenjoen vesiosuuskunta, pj
Lauri Viitanen, jäsen	Ei esteellisyyksiä

Esteellisydet on otettu huomioon tarkastuslautakunnan kokouksissa ja arvioinnissa.

1.2. Tarkastuslautakunnan toiminta

Tarkastuslautakunta on laatinut ohjeellisena arviointisuunnitelmarungon valtuustokaudelle 1.6.2017-31.5.2021 sekä suunnitelman pohjalta arvioinnin työohjelman vuodelle 2020.

Lautakunnan työskentelyssä on huomioitu lainsäädännön vähimmäisvaatimusten lisäksi toiminnan kehittämisen näkökulma, arvioitavuuden edellytyksien olemassaolo, tavoitteiden asettamisen ja seurannan prosessit sekä toimeenpanojen laatu, tuloksellisuus ja vaikuttavuus. Arvioinnin työohjelmaa laadittaessa on kohdistettu ja ajoitettu kuulemiset huomioiden toimialojen merkittäviä ja ajankohtaisia muutoksia tai haasteita.

Tarkastuslautakunta kokoontui 11 kertaa käsittelemään vuoden 2020 arviointia.

1.2.1. Kuulemiset

Tarkastuslautakunnan kokouksissa on kuultu organisaation toiminnasta, talouden ja toiminnan tavoitteiden toteutumisesta sekä ajankohtaisista asioista seuraavia henkilöitä:

Luottamushenkilöt

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Merja Lahtinen

- kaupunginvaltuuston puheenjohtajan tilannekatsaus ja riskienhallinta 09/2020
- näkemys vuoden 2020 aikana tehdyistä toimenpiteistä koskien vuoden 2019 arviointikertomuksen havainnoiteja ja kannanottoja 02/2021

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Jorma Poti

- kaupunginhallituksen puheenjohtajan tilannekatsaus ja riskienhallinta 09/2020
- elinvoimatoimialan organisaatiomuutoksen tilanne 04/2021

Valtuustoryhmien puheenjohtajat

- keskustelua tarkastuslautakunnan arviointityöstä 02/2021

Yleishallinto

Kaupunginjohtaja Hanna Helaste

- kaupunginjohtajan tilannekatsaus ja riskienhallinta 09/2020
- toimintakulttuurin kehittämishanke 02/2021

Talousjohtaja Ari Luostarinen

- talouskatsaus ja talouden seuranta / talousarvion toteutuma ja poikkeamien arviointi 09/2020
- talousarvion 2021 laadinnan lähtökohdat ja valmistelun tilanne 10/2020
- tilinpäätös 2020 04/2021

Henkilöstöpäällikkö Maarit Mäntykoski ja kehittämisspäälikkö Hannele Rahkonen	03/2021
- henkilöstökertomus 2020 ja henkilöstösuunnitelma 2021 sekä työhyvinvointikyselyn tulokset	
<u>Sosiaali- ja terveystoimi</u>	
Sosiaali- ja terveystoimenjohtaja Sari Hellsten, Talous- ja suunnittelupäällikkö Erkki Kainulainen	
- sosiaali- ja terveyspalvelujen ostot / muutos edelliseen vuoteen	10/2020
- tilinpäätös 2020, taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen ja selvitykset merkittävistä poikkeamista	04/2021
<u>Sivistystoimi</u>	
Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen	
- koronan vaikutukset sivistystoimeen ja riskienhallinta	11/2020
- tilinpäätös 2020, taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen ja selvityksen merkittävistä poikkeamista	04/2021
Opetusjohtaja Sini Käkönen	
- työväen- ja musiikkiopiston toiminta ja koronatilanne	12/2020
<u>Yhdyskuntatoimi</u>	
Kaupungininsinööri Katja Rissanen	
- teknisen toimen palveluiden ostot	10/2020
Elinvoimajohtaja Anna-Liisa Juurinen	
- teknisen toimen hankintaprosessit/hankintalaki – kolmen eri tyyppisen hankinnan tarjouskyselyjen laadinta ja prosessien erilaisuuden kuvaaminen	11/2020
- elinvoimatoimialan tilannekatsaus	12/2020
- tilinpäätös 2020, taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen ja selvityksen merkittävistä poikkeamista	04/2021
Matkailu- ja markkinointijohtaja Ulla Haggren	
- elinvoimatoimialan organisaatiomuutoksen tilanne	04/2021
Kiinteistöpäällikkö Jari Ihainen	
- tilatyöryhmän toiminta	01/2021
- Seppolan koulun purkuprojekti	01/2021
<u>Liikelaitokset</u>	
Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut liikelaitos/ Mervi Västinen	
- Tilinpäätöstilanne 2020, taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen ja selvitykset merkittävistä poikkeamista	03/2021
Jämsän Vesi –liikelaitos/ Pekka Karppinen	
- Tilinpäätöstilanne 2020, taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen ja selvitykset merkittävistä poikkeamista	03/2021
Jätehuolto / kaupungininsinööri Katja Rissanen	
- Jätehuolto –liikelaitoksen lopetuksen vaikutukset	03/2021
<u>Konserniyhtiöt</u>	
Kiinteistö O Jämsänmäki ja Jämsän Yrityskiinteistöt Oy/ toimitusjohtaja Jussi Aalto	
- yhtiöiden tilannekatsaus	11/2020
Työvalmennussäätiö Avitus / toimitusjohtaja Pertti Tawast	
- Työvalmennussäätiö Avituksen tilannekatsaus	12/2020
Jämsän Yrittäjät ry /puheenjohtaja Pasi Pohjoismäki	
- yrittäjien osallistuminen neuvottelukuntaan	04/2021

Arvioinnin pohjana ovat olleet myös tilintarkastajan kokouksissa antamat suulliset selvitykset ja raportit sekä toimielinten kokouspöytäkirjat ja niiden osat.

1.2.2. Sidonnaisuusrekisteri

Kuntalain 84 §:ssä määrättyjen kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

Kuntalain 84 §:n mukaan sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi.

Jämsän kaupungin hallintosäännön 83 §:n mukaan tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä, huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kaupungin verkkosivulla ja saattaa sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi kerran vuodessa.

Tarkastuslautakunnan pyytämien useiden tarkennusten jälkeenkään yhdeltä velvoitetuilta ei saatu sidonnaisuusilmoitusta. Tarkastuslautakunta ei pystynyt näin ollen antamaan valtuustolle tiedoksi sidonnaisuusilmoituksia kuntalain ja Jämsän kaupungin hallintosäännön edellyttämällä tavalla vuoden 2020 aikana.

1.3. Tilintarkastus

Kaupunginvaltuusto päätti 17.4.2019 § 19, että Jämsän kaupungin tilintarkastuspalvelut vuosille 2019-2020 hankitaan edelleen BDO Auditor Oy:ltä. Vastuunalaisena tilintarkastajana jatkaa KHT, JHT Minna Havia-Niemi.

Tilintarkastaja on esittänyt tarkastuslautakunnalle:

- tilintarkastuksen tarkastussuunnitelman 2019-2020 ja työohjelman 2020
- väliraportin tarkastussuunnitelman toteutumisesta, tarkastustyön kulusta ja tehdyistä havainnoista tilivuoden 2020 aikana
- tilintarkastuskertomuksen kaupunginvaltuustolle ja tilintarkastajan loppuraportin tarkastuslautakunnalle tilivuodelta 2020

2. Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Jämsän kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje

on valmistunut ja hyväksytty kaupunginhallituksessa 18.12.2017.

Ohjeessa on otettu huomioon kuntalain muutos sekä mahdollisuuksien mukaan muut muutokset lainsäädännössä, ohjeistuksessa ja toimintaympäristössä.

Toimintakertomuksessa vuodelta 2020 on esitetty arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehitykseen vaikuttavista seikoista (s. 17-19), selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä (s. 16-17) ja selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä (s. 39).

3. Edellisten vuosien arviointikertomusten aiheuttamat toimenpiteet

Vuodelta 2019 tarkastuslautakunta ei tehnyt kaupunginhallitukselle selvityspyyntöjä.

4. Kaupunkistrategia

Jämsän kaupunginvaltuusto hyväksyi 27.11.2017 kaupunkistrategian raamittamaan ja ohjaamaan Jämsän kaupungin talousarviota ja – suunnittelua sekä päätöksentekoa. Strategia on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 27.5.2019.

Strategian tarkastelu ja päivitys tulee olla hyväksyttynä vuosittain valtuustossa ennen toukokuun loppua. Jokaisesta strategian toimenpiteestä ja mittarista laaditaan strategiakortti, jossa määritellään tarkemmat toimenpiteet sekä seurataan strategian toteutumista.

Kaupunkistrategian arvot ovat palveluhenkisyys, avoimuus ja yhteistyökykyisyys, jota tukemaan on laadittu eettinen ohjeistus koskemaan luottamushenkilöitä, viranhaltijoita ja työntekijöitä.

Tarkastuslautakunnan havainto ja kannanotto

Kaupunkistrategia tulisi tarkistaa ja mahdollisesti päivittää vuosittain valtuustossa.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan strategiatyö on edennyt johdonmukaisesti toimialoilla, mutta kaupungin johtoryhmän toimintaa tukevat ylätason mittarit ja niiden aktiivinen seuranta kaipaavat terävöittämistä.

Henkilöstöjohtaminen sisältää arvovalintoja. Kilpailemme ammattitaitoisesta henkilöstöstä, kilpailukykyisen palkkauksen tulee olla strateginen päätös.

5. Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

5.1. Koko kaupunki

Kuntaliiton hallintosäntömallin 64 §:n mukaan:

”Talousarvion tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle siten, että valtuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa.

Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen valtuustolle ei voi enää tehdä talousarvion muutosehdotusta. Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnan tavoitteiden tai tuloarvion muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutukset määrärahoihin. Valtuusto päättää toimielinten määrärahojen ja tavoitteiden muutoksista, kun organisaatiota muutetaan talousarviovuoden aikana.

Liikelaitoksen johtokunta päättää liikelaitoksen johtokuntatasoisten sitovien tavoitteiden muutoksista. Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden muutoksista päättää valtuusto.

Perustelut:

Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa, esimerkiksi oleelliset kunnan rahoitustarpeeseen vaikuttavat muutokset. Talousarviopoikkeamista, joita ei ole hyväksytty talousarviomuutoksina valtuustossa, on annettava selvitys toimintakertomuksessa.”

Tarkastuslautakunnan havainto ja kannanotto

Johtaminen, tiedottaminen ja ilmapiiri on parantunut. Työhyvinvointi ja- toimintakulttuurin kehittämishanketta on viety eteenpäin. Johtamiskulttuuri on muuttunut toimeenpanevammaksi – asiat eivät jää roikkumaan.

Kaipolan lopettamisuutisen jälkeen Äkillisen rakennemuutoksen työryhmä (ÄRM) lähti nopeasti liikkeelle.

Koronan myötä on tapahtunut merkittävä digiloikka etätöiden ja etäpalavereiden johdosta. Etätyöt ovat monipuolistaneet työntekokulttuuria.

5.1.1. Tuloslaskelma

Vakaan talouden vuosikate tulee olla vähintään pitkäaikaisten lainojen lyhennysten ja poistojen suuruinen. Nyt vuosikate kattaa poistot monen vuoden jälkeen.

Kaupunki ja liikelaitokset, ulkoiset erät (TP 2020 s. 21, 99)

milj.€	TP 2020	TP 2019	TP 2018	TP 2017	TP 2016
Toimintatuotot	41,5	42,5	41,9	38,9	39,6
Valmistus omaan käyttöön	0,3	0,3	0,5	0,5	0,4
Toimintakulut	168,6	165,4	164,6	164,2	165,5
- henkilöstökulut	43,5	43	43,4	43,4	44,8
- palvelujen ostot	106,2	103,2	102,5	101,5	99,8
- muu	18,9	19,2	18,8	19,3	20,9
Toimintakate	-126,8	-122,7	-122,3	-124,8	-125,5
Verotulot	87,4	84,9	84,0	85,4	86,9
Valtionosuudet	51,1	42,5	42,3	43,8	45,6
Rahoitus +/-	0,8	0,7	1,3	0,6	0,1
Vuosikate	12,5	5,5	5,3	5	7,1
Poistot	8,4	8,1	8,2	10,8	8,8
Satunnaiset tuotot/kulut			4,3		
Poistoeron/varausten lisäys- tai vähennys rahastojen muutos +/-	0,2	0,2	0,1	2,5	0,3
Yli(+)/ali(-)jäämä	4,2	-2,3	1,5	-3,3	-1,4

5.1.2. Rahoituslaskelma

Kaupunki ja liikelaitokset (TP 2020 s. 26, 100)

milj.€	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Rahavarojen muutos	9,2	-5,2	0,4	4,3	-0,1	2	-6
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-0,1				-4	4	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4		4	10	11	4	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5,2	-4,5	-4,5	-4,3	-4,1	-4,5	-10,4
Antolainauksen muutos	0,6	0,4	-0,5	0,5	0,5	0,4	-0,9

Kaupungin omistamat yhtiöt lyhensivät niille annettuja lainoja maksusuunnitelmien mukaisesti.

5.1.3. Tase

Kaupunki ja liikelaitokset (TP2020 s. 28, 100)

milj.€	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Taseen loppusummat	152	147,0	152,9	149,0	148,5	151,7	149,7
Oma pääoma	88,0	83,8	86,1	84,5	90,0	91,4	89,5
Vieras pääoma	59,1	58,7	61,9	59,4	53,2	54,7	54,5
Kumulatiivinen yli(+)/ali(-)jäämä	3,6	-0,6	+1,8	+0,3	+3,5	+4,9	+3,0

Konsernirahaston tasearvo oli 6,7 milj.€

Taseen tunnusluvut (TP 2020 s. 28 ja Kuntien avainluvut, Tilastokeskus)

	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Kaupungin omavaraisuusaste	60,11	59,41	59,55	59,90 %	63,90 %	63,50 %	63,20 %
Suhteellinen velkaantuneisuus	32,84	34,54	35,71	35,10 %	30,70 %	31,80 %	32,30 %
Lainakanta milj.€	39,91	41,2	42,9	43,4	37,7	34,8	31,3
Lainakanta €/asukas Jämsä	2007	2043	2083	2080	1767	1617	1435
Lainakanta €/asukas Koko maa	3341	3360	3051	2921	2938	2841	2697

Tarkastuslautakunnan havainto ja kannanotto

Kaupungin vakavaraisuus on hyvä.

5.1.4. Talousarvion toteutuminen

Kuntalain 115 §:n mukaan tilinpäätökseen sisältyvässä toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa.

Talousarviossa mainitut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä perustelut ovat toimielimiä ja niiden alaisia talousyksiköitä sitovia. Liikelaitosten osalta noudatetaan kunnallisen liikelaitoksen ohjeistusta. Liikelaitoksia sitovia eräjä ovat korvaus perus- ja lainapääomasta, mahdollinen toiminta-avustus liikelaitokselle, peruspääoma- tai lainasijoitus liikelaitokseen, lainapääoman palautus, nettotulos ja investointien kokonaismenot (TA 2020 s. 21-22 Talousarvion ja -suunnitelman sitovuus).

Käytössä on raportointityökalu taloudellisen tilanteen raportointia ja talousarvion laadintaa varten.

Käyttötalouden toteutuminen, sisäiset ja ulkoiset erät, ei liikelaitoksia (TP 2020 s. 45)

milj.€	TA 2020 alkup.	TA 2020 muutettu	TP 2020	MR alitettu - ylitetty +	TP 2019	TP 2018	TP 2017
Toimintatuotot	51,3	50,5	51,00	-0,57	50	49,2	46,1
Valmistus omaan käyttöön	0,2	0,2	0,2	0,01	0,3	0,4	0,4
Toimintakulut	179,9	181,2	179,2	1,38	174,8	174,2	173,8
- henkilöstökulut	39,9	40,4	39,4	-1,0	38,6	38,7	38,8
- palvelujen ostot	114,3	115,0	115,8	0,8	111,4	111,3	111,1
- muu	25,6	25,8	24,7	-1,2	24,8	24,2	23,9
Toimintakate	-128,4	-130,5	-128,6	1,9	-124,5	-124,6	-127,3
Verotulot	87,8	85,9	87,4	-1,5	84,9	84,0	85,4
Valtionosuudet	45,0	51,2	51,1	0,1	42,5	42,3	43,9
Rahoitus +/-	1,3	1,3	1,0	0,3	0,9	1,4	0,7
Vuosikate	5,7	7,2	10,9	-3,7	3,8	3,1	2,7
Poistot	7,2	7,2	7,3	-0,041	7	7,0	9,6

5.2. Toimialat

Tarkastuslautakunta tarkasteli taloudellisten tavoitteiden toteutumista muutettuun talousarvioon verrattuna, alkuperäinen talousarvio näkyy taulukoissa omana sarakkeenaan. Talouden poikkeamiin keskityttiin toimialoja tilinpäätöksestä kuulevissa kokouksissa. Toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on selvitetty toimintakertomuksessa ja niistä on kuultu toimialojen johtoa.

Talousarvion toteutumisen päätarkastelu on suoritettu toimialoittain. Mikäli toimialan toteutumassa on merkittävä poikkeama, tarkastelu ulotetaan tulosaluetasolle. Toimialoittaiset taloudellisten tavoitteiden toteutumisluvut sisältävät myös sisäiset erät.

Tarkastuslautakunnan havainto ja kannanotto

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaisesti talouden seuranta on toteutunut hyvin.

5.2.1. Yleishallinto

(TP 2020 s. 45-52)

Yleishallinto milj.€	TA 2020 alkup.	TP 2020	MR alitettu- ylitetty+	TP 2019	TP 2018	TP 2017	TP 2016	TP 2015
Toimintatuotot	3,23	2,96	-0,27	2,95	3,22	3,7	3,5	3,87
Valmistus omaan käyttöön		0,01	0,01	0,06	0,14	0,12		
Toimintakulut	13,52	12,88	-0,88	12,34	12,02	12,16	12,09	9,9
- henkilöstökulut	4,32	4,19	-0,13	3,85	3,75	3,59	3,53	3,62
- palvelujen ostot	6,48	5,88	-0,55	5,85	5,85	5,8	5,71	5,78
- muu	2,72	2,81	-0,21	2,65	2,4	2,77	2,85	0,5
Toimintakate	-10,29	-9,91	0,63	-9,33	-8,67	-8,34	-8,59	-6,03
Poistot	0,1	0,1	0,01	0,1	0,2	0,07	0,1	0,14

Yleishallintoon kuuluvat tulosalueina kaupunginvaltuusto, vaalit, tarkastuslautakunta, kaupunginhallitus, hallintopalvelut, henkilöstöpalvelut, talouspalvelut sekä hankinta- ja logistiikkapalvelut.

5.2.2. Sosiaali- ja terveystoimi

Sosiaali- ja terveystoimeen sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisuuteen kuuluvat tulosalueina sosiaali- ja terveystoimen hallinto, sosiaalityö ja perhepalvelut, vammais- ja vanhuspalvelut, terveyspalvelut ja erikoissairaanhoidot.

(TP 2020 s. 53-64)

Sosiaali- ja terveystoimi milj.€	TA 2020 alkup.	TP 2020	MR alitettu- ylitetty+	TP 2019	TP 2018	TP 2017	TP 2016	TP 2015
Toimintatuotot	29,09	30,70	1,62	30,26	28,82	26,65	26,64	33,17
Toimintakulut	112,92	115,75	2,89	112,12	111,07	109,79	109,48	117,16
- henkilöstökulut	10,41	10,41	-0,07	9,96	9,94	9,53	9,98	24,33
- palvelujen ostot	92,25	95,29	3,14	91,86	91,11	90,5	88,21	78,64
- muu	10,26	10,04	-0,18	10,30	10,02	9,76	11,29	14,19
Toimintakate	-83,83	-85,04	-1,27	-81,86	-82,25	-83,14	-82,84	-83,99
Poistot	0,1	0,0	-0,06	0,0	0,08	0,19	0,24	0,24

Tarkastuslautakunnan havainto ja kannanotto

Jämsän Terveys Oy:n sopimuksen eri kohtien tulkinnessa ei ole saavutettu osapuolien välillä edelleenkään yhteisymmärrystä.

Sosiaalialan virkoja ei ole saatu täytettyä, rekrytoinneissa on ollut haasteita v. 2020. On jouduttu käyttämään ostopalveluja. Kaikkia sosiaalilainsäädännön toimintoja ei ole pystytty täysimääräisesti toteuttamaan. Sosiaaliamiehen vuoden 2019 selvityksen ja koronaviruspandemian vuoksi sosiaalihuollon resurssit ja voimavarat alueella keskitettiin tavallista enemmän arjessa tarvittavan tuen, avun ja hoivan järjestämiseen.

5.2.3. Sivistystoimi

Sivistystoimialaan sivistyslautakunnan alaisuuteen kuuluvat tulosalueina sivistystoimen hallinto, varhaiskasvatus, perusopetus, lukio-opetus ja elämänlaatupalvelut (opistot, kirjastopalvelut, kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut ja nuorisopalvelut).

(TP 2020 s. 65-80)

Sivistystoimi milj.€	TA 2020 alkup.	TP 2020	MR alitettu- ylitetty+	TP 2019	TP 2018	TP 2017	TP 2016	TP 2015
Toimintatuotot	2,88	2,54	-0,45	2,85	2,61	2,66	2,95	2,87
Toimintakulut	37,46	36,08	-1,67	36,87	37,39	37,77	38,81	37,48
- henkilöstökulut	21,65	21,25	-0,72	21,42	21,03	21,37	22,09	21,75
- palvelujen ostot	8,62	8,03	-0,62	8,71	9,29	9,29	9,5	9,04
- muu	7,20	6,79	-0,33	6,75	7,07	7,11	7,22	6,69
Toimintakate	-34,58	-33,54	1,22	-34,02	-34,77	-35,11	-35,86	-34,61
Poistot	0,3	0,2	-0,03	0,2	0,2	0,2	0,16	0,09

Tarkastuslautakunnan havainto ja kannanotto

Koronan vaikutus sivistystoimialaan oli raju ja työläs. Sivistystoimialaa hoidettiin esimerkillisesti pandemiasta huolimatta.

Varhaiskasvatuksessa on ollut rekrytointivaikeuksia ja puutetta pätevistä henkilökunnasta. Varhaiskasvatuksen opettajia on jouduttu korvaamaan lastenhoitajilla.

5.2.4. Yhdyskuntatoimi

Yhdyskuntatoimen toimialalla teknisen lautakunnan alaisuuteen kuuluvat tulosalueet ovat tekninen hallinto, kaavoitus ja tonttutuotanto, kunnallistekniset palvelut ja tilapalvelut. Ympäristölautakunnan alaisuuteen kuuluu valvontatoimi.

(TP 2020 s. 81-91)

Yhdyskuntatoimi milj.€	TA 2020 alkup.	TP 2020	MR alitettu- ylitetty+	TP 2019	TP 2018	TP 2017	TP 2016	TP 2015
Toimintatuotot	16,06	14,82	-0,33	13,96	14,54	13,06	12,93	13,06
Valmistus omaan käyttöön	0,2	0,2	-0,01	0,2	0,3	0,32	0,36	0,31
Toimintakulut	15,97	15,14	-1,71	13,50	13,76	14,09	14,01	13,72
- henkilöstökulut	3,55	3,49	-0,12	3,40	3,96	4,34	4,41	4,46
- palvelujen ostot	6,98	6,64	-1,14	4,98	5,14	5,51	5,3	4,9
- muu	5,44	5,01	-0,45	5,12	4,65	4,24	4,3	4,36
Toimintakate	0,30	-0,11	1,37	0,69	1,07	-0,71	-0,72	-0,36
Poistot	6,8	6,9	0,14	6,8	6,5	9,14	6,84	6,13

Tarkastuslautakunnan havainto ja kannanotto

Tarpeettomia kaupungin kiinteistöjä on saatu myytyä ja purettua. Seppolan koulu purettiin ennakoitua halvemmalla ja nopealla aikataululla.

Valtuustossa päätetty hulevesiasia koki monia vaikeuksia toteutuksessa. Valtuusto teki päätöksen hulevesilaskutuksen lopettamiseksi v. 2021 alusta.

Yhdyskuntatoimessa avoimien virkojen täyttämässä on ollut suuria haasteita johtuen mm. kilpailukykyisistä palkoista.

Jämsän kaupungin hankintaohje on vuodelta 2014 ja se on päivitettävä.

5.3. Liikelaitokset

5.3.1. Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut liikelaitos

Jämsän Ateria-, Puhtaus- ja tekstiilipalvelut liikelaitos perustettiin vuoden 2009 alusta, jolloin siihen siirrettiin Jämsän Ateria, Jämsänkosken kaupungin ruokapalvelut, Jämsän kaupungin puhtauspalvelut sekä Jämsän seudun terveydenhuollon kuntayhtymästä tekstiilihuolto ja pesula.

Liikelaitoksen nimi muuttui 15.4.2019 Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelu liikelaitokseksi tekstiilipalveluiden toiminnan loppuessa kaupungin toimintana.

Talousarvion toteutuminen, ulkoiset ja sisäiset erät (TP 2020 s. 120-130)

milj,€	TA 2020 alkup.	TP 2020	MR alitettu-ylitetty+	TP 2019	TP 2018	TP 2017	TP 2016	TP 2015
Toimintatuotot	7,03	5,85	-0,55	6,84	7,45	7,68	8,33	9,19
Toimintakulut	6,50	6,04	0,12	6,69	7,12	7,28	7,94	8,78
- henkilöstökulut	3,62	3,47	0,19	3,89	4,12	4,05	4,18	4,66
- palvelujen ostot	0,95	0,78	-0,09	0,82	0,9	1,01	1,62	1,93
- muu	1,93	1,93	-0,03	1,98	2,2	2,22	2,14	2,19
Toimintakate	0,53	-0,20	-0,67	0,15	0,33	0,4	0,4	0,41
Poistot	0,13	0,13	0,00	0,13	0,13	0,13	0,14	0,14

Tarkastuslautakunnan havainto ja kannanotto

Ateriapalvelujen ulkoinen myynti on ylittänyt 5 % / 500 000 euron rajan, jonka jälkeen yhtiöittämistä on harkittava.

5.3.2. Jämsän Vesi liikelaitos

Jämsän Vesiliikelaitos perustettiin vuoden 2008 alusta ja kuntien yhdistyessä siihen liitettiin myös Jämsänkosken kaupungin taseyksikkönä toiminut vesilaitos.

Vuoden 2013 alusta Jämsän Vesi liikelaitoksella ja Jämsän Jätehuolto liikelaitoksella on ollut yhteinen johtokunta. Jämsän Jätehuolto –liikelaitos lakkautettiin v. 2019 lopussa ja siirrettiin kaupungin omaksi toiminnaksi.

Vuoden 2020 alusta alkaen Jämsän Vesi –liikelaitoksella on ollut oma johtokunta.

Talousarvion toteutuminen, ulkoiset ja sisäiset erät (TP 2020 s. 133-140)

milj.€	TA 2020 alkup.	TP 2020	MR alitettuylitetty+	TP 2019	TP 2018	TP 2017	TP 2016	TP 2015
Toimintatuotot	4,50	4,23	-0,27	4,20	4,22	4,26	4,46	4,41
Valmistus omaan käyttöön	0,07	0,05	-0,01	0,06	0,07	0,08	0,07	
Toimintakulut	2,60	2,31	0,30	2,70	2,42	2,44	2,44	2,53
- henkilöstökulut	0,65	0,58	-0,07	0,72	0,689	0,7	0,75	0,71
- palvelujen ostot	1,10	0,95	-0,16	1,14	0,944	0,94	0,95	1,1
- muu	0,84	0,77	-0,07	0,85	1,51	0,8	0,74	0,72
Toimintakate	1,96	1,97	0,01	1,55	1,87	1,9	2,09	1,95
Poistot	1,12	0,78	-0,2	0,97	1,06	1,04	1,25	1,35

Tarkastuslautakunnan havainto ja kannanotto

Puhdistamoinvestointi on edennyt aikataulussa ja talousarvion mukaisesti.

6. Talouden tasapainotusohjelman ja toimenpiteiden toteutuminen

Kuntalain 110 §:n mukaan "Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan".

Ali-/ylijäämä 2016 -2020 sekä ennuste 2021-2023 taloussuunnitelman mukaan (TP 2020 s. 44)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Tilikauden yli(+)/ali(-)jäämä	-1,4	-3,3	1,5	-2,4	4,2	0,0	-0,6	0,1
Kumulatiivinen yli(+)/ali(-)jäämä	3,5	0,3	1,8	-0,6	3,6	3,7	3,0	3,2

Kaupunginhallitus asetti 20.11.2017 Kuntalain mukaisen toimikunnan, jonka tehtävänä on tasapainottaa Jämsän kaupungin taloussuunnitelma 2018–2020.

Vuodesta 2010 lähtien veroprosentti on ollut 21.

Tarkastuslautakunnan havainto ja kannanotto

Rakenteellista alijäämää on saatu pienennettyä. Valtion koronatuki oli 5,4 miljoonaa euroa ja kaupungin tulokseksi muodostui 4,2 miljoonaa. Rakenteellinen alijäämä on yli miljoona euroa.

7. Investointien toteutuminen

Investointitason pitäisi olla vuosipoistojen suuruinen. Vuonna 2020 poistot olivat 8,4 milj.€.

Kaupunki ja liikelaitokset (s. 26)

milj.€	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Investointimenot	7,8	7,5	6,5	7,5	9,1	8,9
Rahoitusosuudet investointeihin	0,0	0,1	0,5	0,3	0	0,7
Nettoinvestoinnit	7,6	7,4	6,0	-7,2	-9,1	-8,2
Käyttöomaisuuden myynnit	0,0	0,2	0,3	0,2	0,4	1,1

Kaupunki ja liikelaitokset yhteensä nettoinvestoinnit 7,6 milj.€ (brutto 7,8).

Ta-lta 2020: Kaupunki ilman liikelaitoksia talousarviossa lisätalousarviot huomioiden nettoinvestoinnit 3,4 milj.€ (brutto 3,7)

KOKO KAUPUNKI liikelaitokset mukana	Ta 2020	Ta- muutos	Ta + Ita 2020	Tp 2020	Ero € tp-lta	Tot. %
Kaupunki	4 450 000	-767 000	3 683 000	2 745 914	-937 085	74,6 %
Vesi	4 910 000	0	4 910 000	5 072 852	162 852	103,3 %
Ateria	0	0	0	0	0	
Menot yhteensä	9 360 000	-767 000	8 593 000	7 818 766	-774 233	91,0 %
Kaupunki, tulot	606 500	-318 000	288 500	173 761	-114 739	60,2 %
Vesi, tulot	0	0	0	0	0	
Ateria, tulot	0	0	0	0	0	
Tulot yhteensä	606 500	-318 000	288 500	173 761	-114 739	60,2 %
NETTO, liikelaitokset mukana	8 753 500	-449 000	8 304 500	7 645 005	-659 494	92,1 %

Tilinpäätös 2020: Kaupunki ilman liikelaitoksia, nettoinvestoinnit (toteuma) on 2,6 milj. € (brutto 2,7).

Investointimenot, kaupunki ja liikelaitokset (TP s. 92)

milj.€	TA 2020	TA 2020 muutettu	TP 2020	MR alitettu- ylitetty+	TP 2019	TP 2018	TP 2017
Kaupunki	3,8	3,5	2,6	-0,9	7,5	5,7	6
Jämsän Vesi liikelaitos	4,9	4,9	5,0	0,1	1,1	0,9	1,5
Jämsän Ateria liikelaitos	0	0	0	0,0	0	0	0
	8,7	8,4	7,6		8,6	6,5	7,5

8. Henkilöstö

Kaupungin henkilöstöhallinto on laatinut vuodelta 2020 erillisen henkilöstökertomuksen, jota yhteistyötoimikunta on käsitellyt 25.3.2021 ja kaupunginhallitus 29.3.2021.

Kaupunginhallitukselle raportoidaan neljännesvuosittain talous- ja toimintaraportoinnin yhteydessä henkilöstömäärät, palkkakustannukset ja terveysperäiset poissaolot.

Palvelurakenteessa vuoden 2009 jälkeen suurimmat muutokset ovat aiheutuneet terveydenhuollon osaukoituksesta Jokilaakson Terveys Oy:lle v. 2010 ja sosiaali- ja terveystoimen palvelutuotannon ulkoistamisesta Jämsän Terveys Oy:lle v. 2015.

Henkilötyövuodet 2018 - 2020/ toimialoitainen talousarvion toteutuma ja seuranta (HS s. 8)

	Henkilötyövuodet	2018		2019		2020		Muutos 2018 - 2019	Muutos 2019 - 2020
		Hensu	Toteutunut	Hensu	Toteutunut	Hensu	Toteutunut		
Vakinaiset									
	Yleishallinto	47,17	42,55	42,6	41,28	46,52	49,13	-1,27	7,86
	Sosiaali- ja terveystoimi	147,94	130,73	146,72	130,97	146,13	129,29	0,24	-1,68
	Sivistystoimi	393,39	356,38	387,96	350,34	397,13	353,91	-6,04	3,57
	Yhdyskuntatoimi	85,65	77,38	77,1	64,15	67,87	61,81	-13,23	-2,34
	Ateria-liikelaitos	104,21	95,87	98,15	85,19	90,58	81,82	-10,68	-3,37
	Vesi-liikelaitos	12	11,44	12	11,46	10	10,03	0,02	-1,43
	Jätehuolto- liikelaitos	2	1,98	2	2	0	0	0,02	-2
	Vakinaiset yhteensä	792,36	716,33	766,53	685,38	758,23	685,99	-30,95	0,61
Määrä- aikaiset									
	Yleishallinto	8,4	24,82	9,1	21,44	6,9	21,36	-3,38	-0,08
	Sosiaali- ja terveystoimi	2	37,23	31,8	31,59	32,43	40,26	-5,64	8,66
	Sivistystoimi	52,68	95,52	44,02	104,39	52,66	95,8	8,87	-8,59
	Yhdyskuntatoimi	7,24	17,98	9,55	16,91	4,38	13,37	-1,07	-3,54
	Ateria-liikelaitos	8,56	17,98	10,8	20,46	7,48	21,33	2,48	0,87
	Vesi-liikelaitos	0	0	0	0	0	0	0	0
	Jätehuolto- liikelaitos	0,2	0,55	0	0	0	0	-0,55	0
	Määräaikaiset yhteensä	79,08	194,08	105,27	194,79	103,85	192,12	0,71	-2,67
Yhteensä		871,44	910,41	871,8	880,17	862,08	878,11	-30,24	-2,06

Jämsän kaupungin vakinaisen henkilöstön keski-ikä 31.12.2020 oli 50,27 vuotta.

Vuonna 2020 vanhuuseläkkeelle jäi 22 henkilöä. Vuonna 2019 eläkkeelle jäi 22 henkilöä ja vuonna 2018 33 henkilöä. Eläköitymisennusteen mukaan vuoteen 2025 mennessä vanhuuseläkkeelle siirtyä arviolta 141 henkilöä

Terveysperusteiset poissaolot kalenteripäivinä:

Terveysperusteiset poissaolot kalenteripäivinä	2018	2019	2020
päivää / henkilö	17,07	19,56	18,88

Terveysperusteisissa poissaoloissa on vähenemää 0,68 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohti koko kaupungin tasolla verrattuna edelliseen vuoteen. Vuonna 2020 terveysperusteisia poissaoloja oli 18,88 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohti. Vuonna 2019 niitä oli 19,56 kalenteripäivää ja vuonna 2018 poissaoloja oli 17,07 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohti.

Vuonna 2020 palvelussuhteesta olleesta terveysperusteisia poissaoloja ei ollut lainkaan 32,1 prosentilla. Vuonna 2019 vastaava osuus oli 31,9 prosenttia. Vuonna 2018 vastaava osuus oli 32,8 % eli tämä osuus on pysynyt suhteessa samana vuosia.

	2018	2019	2020
Työmatkatapaturmat, kpl	15	9	4
Työpaikkatapaturmat, kpl	58	55	34

Jämsän kaupungilla työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden johtamista ohjaa jämsäläinen hyvän työn malli. Myös aktiivisen tuen toimintamalli on käytössä.

Tarkastuslautakunnan havainto ja kannanotto

Henkilöstön jäädessä eläkkeelle on varmistettava riittävä perehdyttäminen ja hiljaisen tiedon siirtyminen työtehtävien monipuolistuessa.

9. Kuntakonserniin kuuluvat yhteisöt

Tarkastuslautakunnassa on ollut kuultavana Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut liikelaitoksen johtaja Mervi Västinen, Jämsän Vesi -liikelaitoksesta Pekka Karppinen, Työvalmennussäätiö Avituksesta Pertti Tawast, Kiinteistöosakeyhtiö Jämsänmäestä ja Jämsän Yrityskiinteistöt Oy:stä Jussi Aalto.

Jämsän kaupungin konsernitilinpäätökseen sisältyy tytäryhtiöinä 10 osakeyhtiötä (joista 6 on kiinteistöyhtiöitä), 3 kuntayhtymää, 3 yhteis- ja omistusyhteisyhteisöä ja muita yhteisöjä on 2.

(TP 2020 s.40, 41,42)

milj.€	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Konsernitaseen loppusummat	198,7	196,8	203,5	203,9	199,7	199,8
Oma pääoma	105,4	100,6	103,0	102,7	106,3	107,4
Vieras pääoma	90,4	94,0	98,0	98,9	91	90,2
josta pitkäaikaista	58,8	61,3	68,1	69,4	63	53,3
Konsernituloslaskelman toimintatuotot	66,5	67,5	66,9	63,8	64,5	65,3
Konsernituloslaskelman toimintakulut	201,7	198,2	196,6	195,5	199,1	196,7

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt vuonna 2011 Jämsän kaupungin konserniohjeen sekä hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskevan ohjeistuksen kaupunkikonsernissa. Konserniohjetta on tarkennettu vuonna 2013. Konserniohjetta on edelleen tarkennettu kuntalain ja hallintosäännön muutosten vuoksi, kaupunginvaltuusto on hyväksynyt tarkennetun konserniohjeen 5.3.2018.

Tavoitteena on ollut, että konserniohjeistusta noudattamalla saadaan kaupungin ja tytäryhtiöiden toimintaperiaatteita yhdenmukaistettua mm. henkilöstöpolitiikassa, taloudenhoidossa ja suhteissa kolmansiin osapuoliin sekä varmistaa, että kuntakonsernia voidaan tehokkaasti ohjata yhtenäisillä ohjeilla ja toimintaperiaatteilla.

Vuoden 2020 talousarviossa (s. 23-28) on määritelty konserniyhtiöille toiminnan tavoitteet ja tavoitetasot.

10. Tarkastuslautakunnan havainnot ja kannanotot

Tarkastuslautakunnan arviointityötä varten on oltava olemassa täsmälliset valtuuston päätökset ja näiden seurantatiedot. Arvioinnin kannalta keskeisiä asiakirjoja ovat talousarvio ja toimintasuunnitelma taloudellisine ja toiminnallisine tavoitteineen sekä niitä vastaavat tilinpäätös ja toimintakertomus. Tavoitteet talousarviossa ja toimintasuunnitelmassa sekä niiden raportointi tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa ovat soveltuneet arviointien tekemiseen.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2020 on laadittu toimialojen kuulemisen, seurantaraporttien, tilinpäätösasiakirjojen ja muiden selvitysten perusteella.

11. Tarkastuslautakunnan esitys kaupunginvaltuustolle

Tavoitteet talousarviossa ja toimintasuunnitelmassa ja niiden raportointi tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa ovat oikeellisia ja luotettavia.

Tarkastuslautakunta esittää, että valtuusto pyytää kaupunginhallitusta, lautakuntia, johtokuntia ja kaupungin johtoa kiinnittämään huomiota arviointikertomuksessa esitettyihin havaintoihin ja kannanottoihin.

Jämsässä 12 päivänä toukokuuta 2021

 Jyrki Kokko
 puheenjohtaja

 Esa Niivee
 varapuheenjohtaja

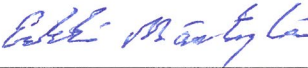
 Helena Salminen
 jäsen

 Lea Hiekkämäki
 jäsen

 Lauri Viitanen
 jäsen

 Erkki Mäntylä
 jäsen

 Pirjo Selenius
 jäsen